

Rouwmantels gesignaleerd

In juli zijn op diverse plaatsen Rouwmantels gemeld. Op 8 juli vloog een exemplaar in Zoelmond, terwijl een week later er één bij Dwingeloo werd gezien. In Ede zat op 23 juli een exemplaar twee uur in een tuin. Het gaat hier waarschijnlijk om zwerfende exemplaren, maar wellicht dat de soort zich weer vast in Nederland zal gaan vestigen.

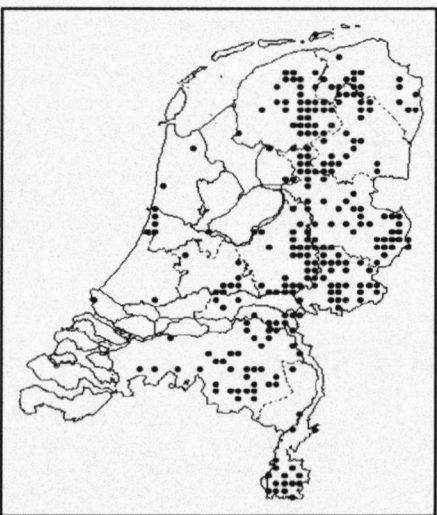
Kars Veling

Oranjetipactie zeer geslaagd

Dit voorjaar is door De Vlinderstichting speciale aandacht gevraagd voor het Oranjetipje. Via 'Vlinders', maar ook via kranten en radio is iedereen gevraagd de waarnemingen van deze voorjaarsvlinder door te geven. Er was zelfs een speciaal telefoonnummer beschikbaar waar de mensen hun meldingen konden doorgeven. Dat hebben we geweten! Vanaf eind april tot eind mei zijn er duizenden Oranjetipjes doorgegeven en we zijn nu nog bezig met de verwerking van al die gegevens.

De vlinder is uit het hele land gemeld, maar de meeste waarnemingen kwamen toch uit het oosten van Nederland. Vooral in de Achterhoek is het Oranjetipje vrijwel overal aanwezig. In het westen van het land zit de soort vooral in de duinen, in het polderland van Noord en Zuid-Holland ontbreekt ze vrijwel geheel.

Hoewel vooral Pinksterbloem en Lookzonder-look als waardplanten bekend zijn, blijkt het Oranjetipje op veel meer soorten kruisbloemigen eitjes af te zetten. In het meinumner van volgend jaar

Voorlopig overzicht van de waarnemingen van het Oranjetipje in 1994.

zal hier nader op worden ingegaan. Dan zullen ook de resultaten van de Oranjetipjesactie uitgebreid aan de orde komen. U kunt nog steeds al uw meldingen doorgeven, zowel van vlinders als van planten waarop u eitjes heeft gevonden, zodat ze kunnen worden meegenomen in het artikel.

Kars Veling

Opletten op trekvlinders!

Tot nu toe lijkt 1994 een redelijk trekvlinderjaar te zijn. Atalanta en Gamma-uil vliegen in grote aantallen en ook de Distelvlinder is regelmatig aanwezig. Er zijn zelfs weer meldingen van Oranje lutzernevlinders en Kolibrievlinders. Tot ver in de zomer zijn de trekvlinders nog te zien, vooral op plaatsen met veel nectar. Als de Struikhei bloeit zijn honderden tot duizenden vlinders te zien op de bloeiende heidevelden. De Gamma-uil kan op dit soort plaatsen enorm massaal aanwezig zijn. Als je uit elk heidepolletje 5 vlinders weg ziet vliegen en er zijn 10.000 heidepolletjes dan kom je schattend al gauw tot gigantische aantallen. Ook Koninginnekruid en Watermunt kunnen goede planten voor trekkers zijn. Tot laat in het jaar is de Atalanta nog aanwezig op de bloeiende klimop. Let er maar eens op!

Kars Veling

Cursus Vlinderfotografie

"Het fotoestel glibbert bijna uit je handen van het zweet. Net als je hebt scherpgesteld en klaar bent om af te drukken, waait de Daggauwoog je beeld weer uit. Je geeft het maar op. Vijf minuten later kruip je op handen en voeten op een Groot dikkopje af. Wat zijn die beestjes toch klein. Terwijl je je ellebogen schuurt aan de hard geworden grond en je knie in een distel belandt, kruip je nog iets verder om hem wat groter in beeld te krijgen. Het is per slot van rekening een 'Groot' dikkopje. Nu je de structuur in het oog goed kunt zien, begint het er op te lijken. Als je de dia's enige dagen later ophaalt bij de fotograaf, blijkt het oog er inderdaad mooi scherp op te staan. Maar dat is dan ook het enige, de rest is een wazige bruine vlek."

Herkent u dit? Rent u ook wel eens uren achter vlinders aan? Om dan na enkele dagen tot de conclusie te komen dat de foto's toch niet helemaal zijn wat u in gedachten had?

Dan is de cursus vlinderfotografie echt iets voor u!

Vlinder- stichting

Tijdens deze eendaagse cursus leert u vlinders beter kennen. Zo goed zelfs, dat u ze daarna veel makkelijker kunt fotograferen. Waar zitten ze? Hoe gedragen ze zich? Welke lenzen moet ik gebruiken? Wat voor film is het meest geschikt? Op deze en nog veel meer vragen krijgt u tijdens de cursus vlinderfotografie een antwoord. Bovendien gaat u na een inleiding onder deskundige begeleiding in een fraai natuurgebied ook daadwerkelijk aan de slag. Wilt u vlinders leren fotograferen? Schrijf u dan nu in! Let op, er kunnen aan de cursus maximaal 8 mensen meedoen!

Cursus vlinderfotografie

Duur: 1 dag
Datum: 9 september 1994
Plaats: kantoor van De Vlinderstichting te Wageningen
Cursusleider: Henkjan Kievit

Programma:
09.30-10.00 Ontvangst met koffie
10.00-12.00 Inleiding, onder andere met diapresentatie
12.00-13.00 Lunch
13.00-17.00 Praktisch leren fotograferen in een fraai natuurgebied in midden Nederland.
Kosten: f 200,- per persoon, incl. lunch, filmpjes en vervoer van en naar het natuurgebied.

U dient voor het volgen van deze cursus zelf voor een fotocamera en lenzen te zorgen.

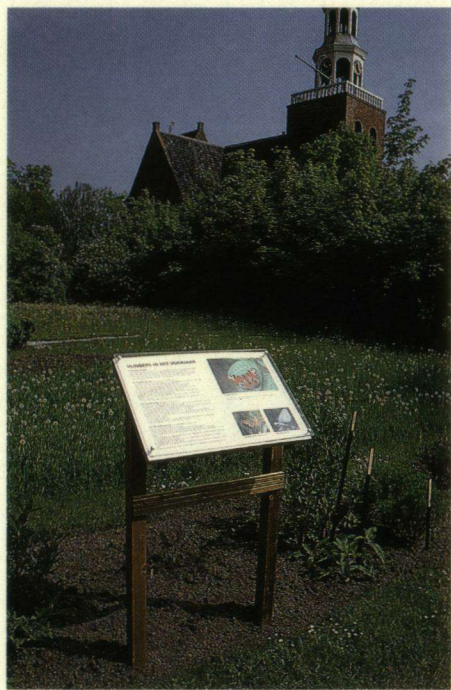
U kunt zich schriftelijk of telefonisch opgeven bij De Vlinderstichting. U ontvangt dan van ons een uitgebreid programma en een acceptgirokaart.

Vlinderpanelen in Domies Toen

Domies Toen (Gronings voor dominees tuin) is een meer dan 300 jaar oude pastortuin in Pieterburen. Gelegen naast de karakteristieke kerk uit de vijftiende eeuw is het een bijzonder sfeervolle tuin. De architectuur in Engelse landschapsstijl, met gebogen paden, heuvel en vijver, draagt hier mede toe bij. Behalve sfeervol is de tuin ook rijk aan planten en dieren. Een fraaie stinze flora

met 47 soorten, bijna 100 met uitsterven bedreigde plantesoorten, bloemen- en kruidenborders en vele vogels, amfibieën en natuurlijk vlinders.

Aan die vlinders wordt momenteel extra aandacht besteed. De Vlinderstichting heeft voor de Stichting Domies Toen informatiepanelen over de vlinders in de tuin gemaakt. Hierop staat informatie over waard- en nectarplanten en de beste plekken om vlinders in de tuin te zien. Twee panelen geven informatie over vlinders in het voorjaar. Citroenvlinder, Oranjetipje, Dagpauwoog en Landkaartje komen hier onder andere aan bod. De twee panelen met vlinders die in de zomer te zien zijn, gaan onder andere over het Zwartspriddikkopje, het Icarusblauwtje, de Atalanta en de Distelvlinder.

Een van de informatiepanelen in Domies Toen in Pieterburen.
foto: Henkjan Kievit

Mocht u in de buurt van Pieterburen zijn, ga dan eens kijken in Domies Toen. U kunt een rondwandeling van ruim een half uur maken. Prachtige planten en vlinders zult u er zeker kunnen zien. Mochten de laatste vanwege weersom-

standigheden niet vliegen, dan kunt u ze in ieder geval nog op de informatiepanelen bewonderen. Bovendien is een bezoek aan de tuin uit te breiden met een kijkje/slokje in het informatiecentrum annex theeschenkerij.

Veldgids dagactieve nachtvlinders

De Vlinderstichting heeft van de Uyttenboogaart - Eliasen Stichting een subsidie van f 2000,- en een renteloze lening van bijna f 13.000,- ontvangen voor het uitbrengen van een veldgids over dagactieve nachtvlinders en rupsen. Momenteel zijn vier enthousiaste vrijwilligers druk bezig met het schrijven van de teksten en het tekenen van de rupsen. Alle vlinders en rupsen worden in kleur afgebeeld. Zodra het boekje gedrukt is laten we u dit natuurlijk weten.

Gift van Van Melle

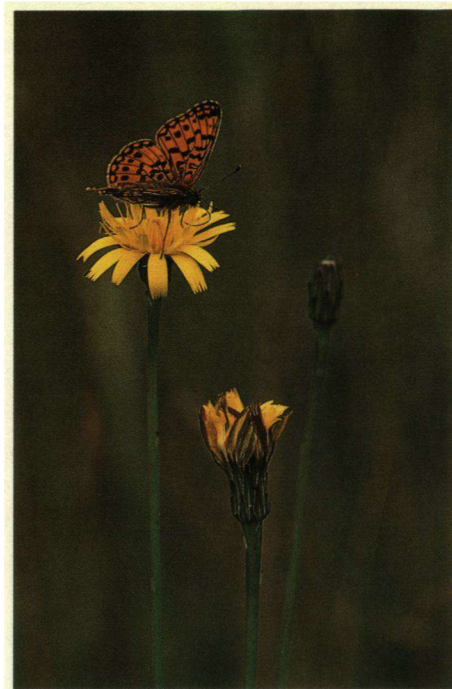
Al enkele jaren heeft De Vlinderstichting van Van Melle een gift van f 5000,- mogen ontvangen. Van Melle is een producent en verkoper van zoetwaren met vestigingen over de hele wereld. Dit jaar werden we blij verrast door een gift van f 10.000,-. We hopen dat andere bedrijven dit voorbeeld zullen volgen.

Blokker neemt vlindernetjes uit het assortiment

Onlangs wees mevrouw De Klerk uit Terneuzen ons erop dat Blokker vlindernetjes verkocht voor kinderen. Op de verpakking waren allemaal potjes met verzamelde vlinders te zien en kinderen die bezig waren met gevangen vlinders. Wij vinden dat een dergelijk artikel niet meer van deze tijd is. Natuur en milieu gaan nog steeds sterk achteruit. Kinderen moeten leren verstandig met de natuur om te gaan. Daarom hebben wij Blokker gevraagd hiermee bij hun artikelkeuze rekening te houden. Blokker heeft daarop laten weten het vlindernetje niet meer in het assortiment op te nemen en geen verdere orders meer voor dit artikel te zullen plaatsen. Vorig jaar hebben we een soortgelijke ervaring gehad met de Speelboom-keten. Ook deze keten is toen gestopt met de verkoop van vlindernetjes.

Zilveren maan terug bij Zegveld

Vorig jaar augustus hebben de vakgroep Natuurbeheer van de Landbouwuniversi-

In 1994 zijn al 20 Zilveren manen in de schraallanden van de Meije gezien. foto: Inge van Halder

tet en De Vlinderstichting de Zilveren maan teruggebracht in het Staatsbosbeheerreservaat de 'Schraallanden van de Meije'. Deze herinproductie is uitgevoerd in het kader van het 'Beschermingsplan Dagvlinders' van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Sinds deze herinproductie lijkt de Zilveren maan zich in het natuurgebied uit te breiden. We zijn inmiddels twee generaties verder en er zijn circa 20 Zilveren manen waargenomen. De vlinders zitten vooral op de plagstroken langs de sloot. Staatsbosbeheer heeft daar grote delen verruigd schraalland geplagd. Plantesoorten zoals het Moerasviooltje, Dopheide en Kattestaart komen na het plaggen weer massaal op. Deze planten zijn als voedsel voor de rups of als nectarplant voor de vlinder van levensbelang. Om het terrein voor zowel de planten als de vlinders in goede conditie te houden past Staatsbosbeheer in overleg met De Vlinderstichting het systeem van gefaseerd maaien toe. Daarbij wordt niet meer alles in een keer gemaaid. De komende jaren zullen de Zilveren manen nauwkeurig worden geteld. Pas na 5 jaar kan definitief worden vastgesteld of de herinproductie geslaagd is.

Rectificatie

In het themanummer over vlinders in de duinen (juli 1994) is een fout gemaakt bij het selecteren van de dia's. Op bladzijde 8 staat onderaan een Adippevlinder afgebeeld en geen Duinparelmoervlinder zoals het bijschrift vermeldt. Onze excuses voor deze vergissing.